№ 283
კვირა 30 დეკემბერი, 1901 წ.

1877–1901

ივერია

№ 283
კვირა 30 დეკემბერი, 1901 წ.

რედაქცია
ნიკოლოზის ქუჩა, 21.
ტფილისი.
გაზეთის დასაბარებელად
და განცხადებათა დასაბეჭდად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვ. გამავრც. საზოგადოების კანცელარიას.
ფასი განცხადებისა:
ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 10 კაპ.
მეოთხეზედ—5 კაპ.

ეძვთიმე ხელაძის სტამბის „ტელეფონი“ № 838

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12	10	—	6	6	—
11	9	50	5	5	50
10	8	75	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	25	2	2	75
7	6	50	1	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური.
„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

კვირას, 30 დეკემბერს მისის უზანათლებულესობის

თავადის გრიგოლ ლევანის-ძის

დადიანის

დაფლავების დღეს ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში გარდახდილ იქმნება წირვა ; პანაშვიდი განსვენებულის სულის მოსახსენებლად. წირვა დაიწყება 10 საათზე, ხოლო პანაშვიდი—12-ზედ.

(2—2)

დეკემბერს გარდაიცვალა ქალაქ ქუთაისს გენერალ-ადიუტანტი, გენერალი ინფანტერიისა უზანათლებულესი

თავადი გრიგოლ ლევანის-ძე

დადიანი

დაკრძალვა მიცვალებულისა, რომელიც გუშინ, 28 დეკემბერს წასულ ეს მარტვილს დანიშნულია 30 დეკემბრისათვის.

(2-2)

ოთხშაბათს, 31 დეკემბერს განსვენებულის

ეკატერინე თადეოზის ასულის

ანტარიოსელსკაიას

ოდაცვალების წლის თავზედ, ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში წირვა და პანაშვიდი იქმნება გარდახდილი. წირვა დაიწყება დილის 10 საათზედ.

(1—262 1)

„ივერია“

გამოვა 1902 წელს

(ალბათ ბევრად მეტ 25 წლიანზედ)

გადიდებულის ფორმატისა

იმავე პროგრამით, როგორც წინად

თან-და-თანობითმა ზრდამ მკითხველთა მოთხოვნილებისამ და იმ გარემოებამ, რომ პატ. ფორმატი გაზეთისა ნებას არ გვაძლევდა საჭირო საგნებისა და საზოგადო საკითხებისა ჯეროვანი ადგილი დაგვეთმო ხოლმე,—გვიძიძია გადიდებინა გაზეთი და გაგვეხალისებინა ზომისა. ჩვენს გაზეთს ამ რიგად მოემატა ნახევარი იმისა, რაც აქამდე იყო.

ფასი გაზეთისა ისევ თუმანია.

ფასის გარდახდა ნაწილ-ნაწილადაც შეიძლება: 5 მან. ახლავე, 5 მან. მაისის გასულს.

ხელეთის დასაბარებლად უნდა მიმართონ:

ტფილისში—„ივერიის“ რედაქციას (ნიკოლოზ. ქუჩა, № 21).

ქ. ზ. წერა-კითხვის გამავრც. საზოგად. წიგნის მაღაზიას (სასახლის ქ., თავად-აზნაურთ. ქარგ.)

ქუთაისში—ბეტანეიშვილის წიგნის მაღაზიას

ბაქოში—ხიდდეკელის წიგნის მაღაზიას (ნიკოლოზ. ქ. ქალთნარის ქარგასლის პირ-და-პირ).

ტელეფონი № 227.

საფოსტო ადრესი: ТИФЛИСЪ. Редакція „Иверія“.

ქართული თეატრი

კვირას, 30 დეკემბერს 1901 წ.

ელის დრამატიულის საზოგადოების დასის მიერ

წარმოდგენილი იქნება

დაკლებულის ფასებით

საფარავისა და ვ. ა. აბაშიძის მონაწილეობით

I

ძარცული ფოლსტა

დრამა 5 მოქმედებად და 7 სურათად, თარგმ. ალ. ალაძისა.

ილეობას იღებენ: ქ-ნნი საფაროვი-აბაშიძე, ლეკვეი, ნებიერიძისა, მდივანი. ბ-ნნი ...ძე, გუნია, სვიმონიძე, გამყრელიძე, გეოვდ, შათირიშვილი, ურუშაძე, მირიანელი, იმედაშვილი, სარჯველაძე და სხ.

ადგენილი 8 საათზედ. ფასები დაკლებულია

ებლება წარმოსადგენად. „მზის დაბნელება ...ბარიელოლოგში“, „ორი ჯიბგირი“

...ტელეფონი ვ. გუნია.

კვირას, 4 იანვარს, 1902 წელს,

ბინ. ისის „ოუუოკის“ დარბაზებში

გამართული იქნება

ეჭლეკი (ბალი)

...ლის სათავად-აზნაურთ. სკოლის სასარგებლოდ.

...ბილეთის ფასი 2 მ. და 1 მ.

...ლოთათვის გულ-ამოჭრილი კაბა საჭიროა. ...ულო არ არის, სამხედრო კაბა ...ვის

ჩვეულებრივი ტანისამოსი და დანარჩენთათვის ფრაკი და ნაციონალური ტანისამოსი.

დასაწყისი სადამის 10 საათზედ.

ბილეთები იყიდება „კრუფოკის“ მეგობრებთან.

(უ).

ტფილისის კერძო სამ კურნალო

მიხეილ გედევანიშვილისა.

ავადმყოფთათვის კროტები (ერთი უფასოა).

კუკია, ნიკოლოოზის ქუჩა, სახლი საგინაშვილისა, № 21 (ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ).

ტელეფონი № 274.

ავადმყოფებს იღებენ ყოველ დღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილით:

ვ. ი. ჟიჟინავიძე—კბილის სნეულებანი, 8—10 საათამდე.

მიხეილ გედევანიშვილი—ნერვებისა და წამლობა ელექტრონით, 9—10 საათ.

ე. ბ. ფედოროვი. შინაგან და ბავშვებისა 9—10 ს.

გ. გ. მაღალაშვილი. შინაგან; სამშაბათობით და ხუთშაბათობით, 10—11 საათ.

ნ. ა. ფოლინი. ყურისა, ყელისა და ცხვირისა—10—11 ს.

ი. ვ. ახალშენიშვილი. კბილის სნეულებანი. 10—12 საათ.

კ. მ. ელიოზიშვილი. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობათა. 11—12ს.

ეკიმი ქალი მ. ს. ბაქრაძე. ბავშვებისა. 11—12 ს.

დ. ა. გედევანიშვილი. ნერვებისა და შინაგანი. 12—1 ს.

ა. ბ. ბარსუკოვი. დედათა სნეულებანი, ოთხშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკევობით 12—1 საათ.

ი. დ. ბეგთაბეგოვი. სიფილისისა, კანისა და საშარდესი, $1^1/_2$—2 ს.

საღამოთი:

ი. ნ თუმანიშვილი—დედათა სნეულებანი. 5—6 საათ.

ა. ბ. მაღალაშვილი.—შინაგან და ბავშვებისა. 5—6 საათ.

კვირაობით:

ბ. ბ. მაღალაშვილი.—10—12 ს. შინაგან ამადმყოფობათა.

სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთახები.

ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კაპ. ოპერაციები და კრაოტები—მორიგებით.

მკურნალი

მიხეილ გედევანიშვილი

იღებს ავადმყოფებს დილით—12—1 ს. საღამოთი 6—7 ს. ყორღანოვის ქუჩა, 16, საკ. სახლი. ტელეფ. 791. (ნ.)

იაკობ ზაქარიას ძე გძელიშვილი

ეკიმი

სწამლობს სიფილისს და შინაგან სნეულებას. ავადმყოფებს იღებს დილით 9—12 საათამდე და საღამოთი 5—7 ს. აქვს შესახვევი მასალა.

ავეტალის ქუჩა, № 85.

(142—242—14).

ვისაც ჰსურს საახალწლოდ სადარბაზოდ სიარულის ნაცვლად შეწირულობა გაიღოს „ქართვ. შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების“ სასარგებლოდ, შეუძლიან ფული „ივერიის“ რედაქციაში წარმოადგინოს.

შემომწირველთა სია დაიბეჭდება „ივერიის“ საახალწლო ნომერში.

(სარედ.)

პირველი კერძო საფეკურნალო

ეკიმის ნავასარდიანისა

(კუკიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ)

ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველდღე, კვირა დღეებს გარდა.

დილა ოთხ:

ბ. ა. ნავასარდიანი. 11—12 ს.

სადოსტაქრო, ვენერიული (სიფილისი) და საშარდეს ავადმყოფობანი.

ე. მ. ჩიპოვანი: 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ზ. ი. ბაბანასიანცი. დილის 11—12 საათ. ქალთა და ბავშვთა სენთ. ავადმყოფებს.

კ. ი. გძელიშვილი. 12—1 საათ. ყურისა, ყელისა, ცხვირის ავადმყოფობისა.

ა. პ. ქარაპეტიანცი. 1—$1^1/_2$ ს. შინაგანისა და ბავშვებისა.

საღამოთი:

ნ. ნ. როსტომბაკოვი. 5—6 ს. საქირურგო და კანისა.

ა. ნ. შაპაკოვსკი. 6—7 ს. ხერეებისა (ელექტრო-ტერაპია), შინაგანი და ვენერიული ავმყოფობათა.

ბ. ა. თარხანოვი. შინაგან და ბავშვების ავადმყოფობისა, 7—$7^1/_2$ ს.

ლს. ტ. არავანიტაკი. 11—1 ს. გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მასსაჟს“, აუცრის ყვავიას და გამართავს საექიმო გემნასტიკას ექიმის დანიშვნით.

ბ. ა. ნავასარდიანი. $7^4/_2$—8 ს.

რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწერის ფასი ათი შაურია, დარიბთათვის უფასოდ, ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით.

დირექტორი სამკურნალოსი დოქტორი მედიცინისა ნ ა ვ ა ს ა რ დ ი ა ნ ი.

Первая частная лечебница—д-ра Навасардіана Тифлисъ, против. памят.Воронцову.

ახალი ამბავი

*** გუშინ და გუშინწინ რუსეთის ფოსტა არ მოსულა.

*** გუშინ, 30 დეკემბერს, კუკიის მართლმადიდებელთა სასაფლაოზედ დაასაფლავეს ახლად გარდაცვლილის თამარ ქეჩუკაშვილის გვამი. დასაფლავებას დაესწრნენ განსვენებულის ამხანაგნი—მსწავლებელი ქალნი და დედაძალი ხალხი. წირვა და პანაშვიდი გარდახდილ იქმნა ქვაშვეთის წმ. გიორგის ეკკლესიაში. ეკლესიიდგან გამოსვენებისას, გალავანში შემდეგი მოკლე სიტყვა წარმოსთქვა სოფიო ცაცაშვილის ქალმა:

„ძვირფასო ამხანაგო, უანგარო მუშავ თამარო! შენი ერთგული, საყვარელი მეგობრები შევყრილვართ აქ, რომ უკანასკნელად გამოვეთხოვოთ შენს უდროოდ გარდაცვალებულს ცხედარს. ვერ ვითმენთ, არ გითხრათ, რომ შენ იყავი წმინდა ადამიანი, ერთგული ამხანაგი, გულწრფელი, ჩუმი მოღვაწე და, თუმცა ზოგიერთებსავითარ იყავი განთქმული პოეტი, ნაყოფიერი ბელეტრისტი, მაგრამ იმათზე ნაკლები სიკეთე არ მოგჩქონდა შენის საყვარელის ხალხისათვის. ჩვენ, შენი ამხანაგი ქართველი ქალები, კარგად ვგრძნობთ ამას, მაგრამ ვეღარას ვასმენთ შენს გაცეცხლულს სახეს. იცოდე, რომ შენი ხსოვნა დაუვიწყარი იქნება იმათთვის, ვინც შენ ახლო გიცნობდა, განსაკუთრებით შენის ამხანაგებისათვის. მშვიდობით, პატიოსანო ამხანაგო, გულწრფელო ჩუმო მუშავ“!

განსვენებულის კუბოს მრავალი გვირგვინი ამკობდა. სხვათა შორის შევნიშნეთ გვირგვინები: „ქართულ სახალხო თეატრის სექციისაგან“, „ქალაქის პირველ-დაწყებით სკოლების მასწავლებელ ქალთა და კაცთაგან“, „ქართველ ქალთა წრისაგან“, „ამხანაგ ქალთაგან“ და სხვა.

*** ტფილისს „კრუფოკს“ ორასი მანეთი შეუწირავს ბრმათა სამზრუნველოს აქაურ განყოფილებისათვის.

*** ტფილისს სათავად-აზნაურო ბანკში ამ თვის 19, 21, 22 და 24-ს დანიშნული იყო საჯარო ვაჭრობა იმ დაგირავებულ მამულებისა, რომელთა პატრონებმა ხვედრი გადასახადი დროზე ვერ შეიტანეს.

19-ს დანიშნული იყო ვაჭრობა ტფილისის თხუთმეტს მამულზე. ამათგან გაიყიდა 9 მამული, 120,770 მანეთად, თავნი ვალი კი მათზე იყო 120,758 მან.

21-ს გასასყიდათ დანიშნული იყო 6 მამული კავკასიის სხვა ქალაქებში მდებარენი. გაიყიდა სულ ოთხი, 25,760 მანეთად, თავნი ვალი კი მათზე ყოფილა 20.130 მ. და 7 კაპ.

22-ს უნდა გაყიდულიყო და გაიყიდა კიდეც სოფლის ექვსი მამული 12.686 მანეთად, თავნი ვალი-კი მათზე ითვლებოდა სულ 7761 მან. 30 კაპ.

24-ს დანიშნული იყო გასაყიდათ სოფლის 11 მამული, რომელთა პატრონებს მოკლე ვადიანი სესხი ჰქონდათ აღებული. გაიყიდა რვა მამული 19.410 მან. თავნი ვალი-კი მათზე ირიცხებოდა 7105 მან. დანარჩენს სამს მამულზე ვაჭრობა გადადიდა სხვა დროისათვის.

*** ორიგინალური პროექტი „ციცინათელდის“ შემაგრებისა წარუდგენია ერთს მადნის ინჟენერს ქალაქის გამგეობაში. „ცნობის ფურც.“ სიტყვით, ავტორი წინადადებისა ამტკიცებს, ვითომც გოგილოს აბანოს წყალს ცემენტისებური, შემკვრელი თვისება ჰქონდეს და შეეძლოს თვით მიწის კლდესავით გამაგრება. ამიტომაც იგი ურჩევს გამგეობას გოგილოს აბანოდგან გაყვანილ იქნეს ციცაშვილის აღმართზე წყალი მილით, ეს კლდის ზედა პირი ამობურცულ რამდენსამე ადგილას და შიგ მიუშვან ეს აბანოს წყალი სადენად. პროექტის ავტორის აზრით რამდენსამე წელიწადში ციცინათ აღმართის კლდე სრულიად გამაგრდება, თუ მისი პროექტისამებრ მოიქცევიან.

*** როგორც გავიგეთ, ახალი გამომცემელი ამხანაგობა „წყარო“ ბეჭდავს პროფესორი ლავისის ცნობილ პოპულიარულ „მსოფლიო ისტორიას“.

*** ახლად დანიშნული ეგზარხოსი საქართველოს ალექსი ამ თვის 27 კურორის მატარებელით წამოსულა პეტერბურგდგან ტფილისს. („Нов. обоз.“)

*** დღეს, დეკემბრის 30-ს, სამხედრო-ისტორიულ მუზეუმში (გოლოვინის პროსპექტი, ალექსანდრეს ბაღი) გამოფენენ სურათები ჩვენი ნიჭიერის მხატვრის გ. ი. გაბაშვილისა („Нов. Обоз.“)

*** სურამიდგან გვწერენ, რომ იქ ამ ჟამად გაერკვლებულია ყელ-ჭირვება და ყვავილი, სენს რამდენიმე ბავშვი უკვე უმსხვერპლია.

*** ს. ქვიშხეთიდგან გვატყობინებენ, რომ იქ მძვინვარეს ყელჭირვება, მაგრამ სენთან შებრძოლება ჯერ-ჯერობით არავის უფიქრიაო.

*** ნოემბრის 29 ნიკიტინის ცირკში წარმოდგენა იყო გამართული „წყალში დაღრჩობისაგან გადამრჩენის საზოგადოების“ აქაურის განყოფილების სასარგებლოდ. თავმჯდომარე საზოგადოების ბ-ნი სულტან-კრიმ-გირეი გვთხოვს, გამოვაცხადოთ, რომ ამ წარმოდგენისაგან შემოვიდა: ა) ბილეთების გაყიდვისაგან 944 მან. და 45 კ. ბ) შემოწირულებით მთავარ-მართებლისაგან 100 მან., ლ. ა. სვეჩინისაგან, თ—დის დ. ზ. მელიქიშვილისაგან, ე. ს. მირზოევისა და სხვებისაგან 165 მ. 80 . სულ-კი 1210 მან. და 25 კ,—აქედგან 450 მან. მიეცა ცირკსვე და დერბის გადასახადად დაიხარჯა იმპერატრიცას მარიამის დაწესებულებათა სასარგებლოდ 55 მან. და 25 კ. წმინდა შემოსავალი 705 მ. ჩაბარდა საზოგადოების აქაურის განყოფილების კასსას. საზოგადოების გამგეობა გულწრფელს მადლობას უძღვნის შემომწირველთა და წარმოდგენაზე დამსწრეთაც.

იმერეთის ამბები.

*** სოფ. ბანოჯა. აგერ 15—20 წელიწადია ამ სოფელში სამრევლო სკოლა დაარსდა და ხან სახელით, ქალაქზე, ხან სოფლის ღიფვით დღემდე მოაღწია. ამ ხნის განმავლობაში იქ ხან სწავლა არ წარმოებდა, ხან სწავლობდა 10—15 ბავში და ხან საჭირაზე (50—60) მეტიც იყრიდა თავს. 1894 წლიდან აქ სწავლის საქმე ალარ შეწყვეტილა, მარა სამაგიეროთ, როგორც თითქმის ყველა სოფლის სკოლებში, ამასაც ყოველ ექვსი თვის, წლის და წლინახევრის თავზე მასწავლებელი არ შერჩენია, რაც, თქმა არ უნდა, სწავლის საქმის დამაბრკოლებელია. სოფლის სკოლებში რომ მასწავლებლები დიდხანს არ რჩება, ეს ხომ მათი ნივთიერათ დაუმაყოფილებლობის მიზეზია და ამ საერთო მოვლენას, რასაკვირველია, ვერც ბანოჯის სკოლა ასცდა. მიუხედავად მისი ქალაქზე სიახლოვისა ამ სკოლამაც ამ 5—6 წლის განმავლობაში 4 მასწავლებელი გამოიცვალა და რომ წასულ კვირაში სასოფლო დადგენილებას არ მოეწერა, ამ სკოლის საქმე ბეწვზე ეკიდა: ან უნდა დახურულიყო და მცხოვრებლები ქვიტირის სამინისტრო სკოლას მიწეროდენ, რომლითაც სარგებლობა მათ ძალიან გაუჭირდებათ სიშორის (7—9 ვერსია იქნამდე) გამო, ან უნდა 10—15 მოსწავლის ამარა ცოცხალ-მკვდრათ ეტარებინა სიცოცხლე და მასწავლებელს აქა (როგორც ბევრგან სხვებს) უფრო ბოქაულობა გაეწია ორიოდ გროშის შეკრებისავთის, ვიდრე გულდასმით მასწავლებლობა.

ამ სკოლის ამგვარმა არა ნორმალურმა მდგომარეობამ დღეს მიიქცია როგორც საეპარქიო საბჭოს, ისე მცხოვრებლების ყურადღება და შეეცადნენ მის გაუმჯობესობას. ესენი დღეს, გარდა სკოლის შენობისა, რომლის სამსწავლებლო ოთახი, ადგილობრივი ღვდლის დაუდევრობით, ჯერაც ძოფთავ ყოფილია, მასწავლებლის უზრუნველ ყოფას სცდილობენ.

დეკემბრის 11-ს სასოფლო ყრილობამ შეადგინა სავალდებულო სასოფლო დადგენილობა, რომლის ძალითაც ისინი 300 მან. უზრუნველ ყოფენ ამ სკოლის მასწავლებელს და ამნაირათ განათავისუფლეს იგი ხალხთან პირდაპირი ნივთიერი დამოკიდებულებისაგან.

ეს დადგენილება საეპარქიო საბჭომ უკვე დაამტკიცა და საამისოთ წარდგენილი აქვს გუბერნატორს. ამ დადგენილების ძალით სასკოლო ფული განაწილებულია კომლის კვალობაზე თანაბრათ, რომლის რიცხვი ბანოჯაში 200-ს აღემატება. ამნაირათ ხალხს შეეძლოთ ეძლევა შვილის აღზრდისა და დღემდე თუ ამ სკოლაში მასწავლებელს 15—20 ბავშს ძლივს აბარებდა, ამას იქით ეს რიცხვი, თუ მეტათ არა, გასამეცდება მაინც.

ასო.

*** ქუთაისი. ამ თვის 27 აქ უეცრად გარდაიცვალა 22—25 წლის ყმაწვილი კაცი.

სიკვდილის მიზეზი უნდა ყოფილიყოს ვითომც ფულების ანგარიშის არევა, და ისიც ამხანაგის წყალობით, რომელსაც სესხად რამდენიმე ასი მანეთი გამოურთმევია და ვადაზე გადახდის მაგიერ, უარი „უკადრებია“.

თეატრის მატიანე

27 დეკემბერი

მუზმუზელა („ტარტიუფი“), კომედია მოლიერისა 5 მოქ., თარგ. ივ. მაჭავარიანისა.

ცელქები, ვოდევილი 1 მოქმედებ.

ამ დღეს ქართულის სცენის არტისტის გ. ვ. გედევანოვის საბენეფისოდ წარმოადგინეს მოლიერის უკვდავი კომედია, რომელიც ყველაც სიამოვნებით საყურებელია და მოსასმენი, როგორც გენიოსის ნაწარმოები. გაიხსენეთ მარტო ის, რომ ეს პიესა დაწერილია 1664 წელს, თითქმის ორ ნახევარ საუკუნის წინად და უნებურად გაიოცებთ, რომ იგი ეხლაც, გუშინ-წინ ღამე, სიამოვნებით მოვისმინეთ და მადლობასაც ვწირავთ მობენეფისეს მისის წარმოდგენისათვის. ამისი მიზეზი, რასაკვირველია, ის არის, რომ კომედიაში დადაღულია პირ-მოთნეობა და ფარისეველობა, ეს ადამიანის ბუნების მუდმივი ბიწიერნი თვისებანი, და დადაღულია გენიოსის კალმით.

თვალთმაქცი, პირმოთნე და ფარისეველი ტარტიუფი მოტყუებით ფეხს შესდგამს ადვილად-დამჯერებელ და სუსტის ხასიათის ორგონის ოჯახში და, მოინადირებს რა იმისს გულსა და ნდობას, იქაურობას წარღვნას უპირებს. რამდენი ასეთი ჩუმი, უსიტყვო ფარისეველი ტრიალებს ჩვენს საზოგადოებაში, რომელნიც ინადირებენ, ატყუებენ სუსტ ხასიათის მქონეთა გულსა და აუბედურებენ. გარეგნად-კი რომ შეეხედოთ ამ ფარისეველთ, ღვთისა მოსავად, წმიდანად გეჩვენებიან, მდუმარენენ, ყველას მეგობარნი და ერთგულნი არიან, გული-კი ღვარძლით აღსავსე აქვთ და სწამლავენ გარს ყველაფერს. აი, ერთი ასეთი ფარისეველობა აქვს მოლიერს ნიჭიერის კალმით სამარცხვინო ბოძზედ მიჯაჭვული. ვიდრე ადამიანშეილი არსებობს ქვეყანაზედ, ფარისეველობა არ მოისპობა და, მაშასადამე, არც მოლიერის „ტარტიუფს“ დაეკარგება ინტერესი და მნიშვნელობა.

პიესა ჩვენმა არტისტებმა საუცხოოდ წარმოადგინეს. განსაკუთრებით შესანიშნავი იყვნენ ბ-ნი აბაშიძე ორგონის როლში და ქ-ნი ტასო აბაშიძე ცქრიალა ტ ეშმაკ მოახლეს დორინის როლში. თვით ბ-ნი გედევანოვი ტარტიუფის როლს ასრულებდა, მაგრამ სავსებით ვერ შესძლო მან ამ როლის დაძლევა. თუმცა ეს ბაუხდენა როლი, მაგრამ სავსებით ვერ შესძლო საზოგადოების ყურადღების შეპყრობა და ამითი შეძლება მისცა სხვა როლების აღსასრულებელთ თავიანთი როლები უფრო თვალ-საჩინო გაეხადათ, თუმცა პიესაში მთავარი როლი ტარტიუფისაა. კარგი იყო მარიონის პაწია როლში ქ-ნი ლეკვაეაც. დანარჩენი არტისტებიც შეძლებისამებრ ხელს უწყობდნენ ანსაბლს.

რაც შეეხება ტანთ-საცმელს, კაცების ტანჩაცმულობას კიდევ-არა უჭირდა რა, ხოლო ქალებს-კი ისეთი სამოსი ეცვათ, რომელსაც ამ მეოცე საუკუნეში ატარებენ და არა მეჩვიდმეტეში, როდესაც პიესაა დაწერილი.

დასასრულ წარმოადგინეს ერთ-მოქმედებიანი ვოდევილი „ცელქები“, რომელშიაც ქ-ნმა ტასო აბაშიძემ და ბ-ნმა ვ. აბაშიძემ დიდად ასიამოვნეს საზოგადოება თავისის მღერით.

ფელეტონი

საკნის გუშტები

(ახალი გოგოს)

„ლალი! ლალი!
თარი თუ რა! ლალი!!..“
„ცოდვის ფურცელს“ არევია
ცოდვეთა გზა და კვალი:
აშკარაზე გამოსული
როგორც ბოშა-ქალი,
გუნიასი ადრინდელი
ნაცოლ-ნაქერიანელი;
ცემა-ტყეპით გაყიდული,
სხვებზედ განაცვალი,
თავ-მოხდილი, ულეჩაქო,
სისხლ ჭარბობით მთვრალი.
ბავშვებს ხელში ჩავარდნია,
ვაი, მისი ბრალი.
„ლალი! ლალი!
თარი თუ რა ლალი!!.“

—

მთავარ-სარდლად თავმომწონედ
იყოზება „ლალი“,
ამფსონებიც შეუყრია
სულ ტოლი და ცალი!
ხელში კეტით, თავში რეტით,
ზრდილობაზეყდ მწყრალი!
გულ-მანკიერ, მუცელ მშიერ,
სურვილ დაუმცხრალი!
„ლალი! ლალი!
თარი თუ რა ლალი!

ქეიფს სწვევენ, ხელს უმართავთ
სხვების ნასუფრალი:
„დანივრული ხახვის მწვადი
და ღანძილი მურალი.“
ლანძღვისა და ჯორის გუდა
არის მათი ხმალი.
„ლალი! ლალი!
თარი თუ რა ლალი!!“

—

ტოლუმბაშიც მასთანა ჰყავთ
გამძვრალ-გამომძვრალი;
ღვინის ფერად შეუღებავს
ორთაჯალის წყალი,
რომ სულელებს თვალთმაქცობით
მოსჭრას ხოლმე ფული.
თითონ კარგად სვამსა და სჭამს,
ვაი სხვების ბრალი,
ღლიურ-ლუკმას დაეძებენ
მუცელ-ხახა მშრალი!
„ლალი! ლალი!
თარი თუ რა! ლალი!!“

—

„ცოდვის ფურცელს“ მათის ცოდვით
ეკარგება ძალი,
დატანტალოს აქეთ-იქით,
ძალზე ფერ-მიხდალი,
მადლი არის, შეიბრალეთ
გზა შემცდარი ქალი!!.
„ლალი! ლალი!
თარი თურა! ლალი!!.“

ბ ჯ ა ჯ ი

ნარკვევი

„Филляндская Газета“-ში დაბეჭდილია პირი ქაღალდისა, რომელიც საწინააღმდეგო ადრესის შესახებ ფინლანდიის დიდის სამთავროს სტატს-სეკრეტარმა გაუგზავნა ფინლანდიის გენერალ-გუბერნატორს. აი, იგი:

„ადრესის უქვეშეფრდომადებსად მოხსენების დროს, რომელიც (ადრესი) ფინლანდიის მოქალაქეთ წარმოადგინეს ახალის სამეფოდრო ბეგრის წესდების გამოცემისა გამო და რომელიც მათს იმპერატორებთის უდადებულესობას მოგახსენე, ცხად ვყავი, რომ ადრესზედ ხელი ეწერა ბევრს მოხედეთაგანს და ამათ შორის ისეთებსაც, რომდაც მოსარქმელთან ნდობით არიან მოსილნი. რადგანაც ფინლანდელ მოხელეთა ასეთი საქციელი მთავრობის საწინააღმდეგო მანიფესტაციას წარმოადგენს და არ ეგმისთ, სახელმწიფო საშასხური რას ავადებთ; მასთან შეუძლებელია ასეთი მოქმედება საშასხურის უმადლესს საფეხურებზედ იჩენდეს თავს; ამისათვის საზრიდად ვსცანი, როდესაც ადნიშნულს თანამდებობაზედ ვირჩევდი ვისმე კანდიდატად, უთუოდ ვიტოდეთ, რომ ამ კაცს არავითარს სახელიტიკო დეპონსტრაციაში მონაწილეობა არ მიეღია და სრულიად სანდობა, თანმდებობას პირნათლად შეასრულებს. ამის-კი შევიძლებთ მაშინ, როდესაც დირსეულ კანდიდატების არ ეთხოვ დროს ფინლანდელთაკან საზარო კაცებს ამბერიის სხვა ადგილებიდან მოავწევენ. ამ საშუალებას უნდა მივმართოთ უთუოდ, როგორც-კი დამტკიცდება, რომ ფინლანდელი მოხელეები ხელის შეწყობის ნაცვლად მთავრობას ეწინააღმდეგებიან, აბრკო

...თითქმის მეორეუმეტესად არ დაუთესია თამბაქო.

ამისთანა არეულობაში და გასაჭირში იყვნენ ლენინის მოძულეები, ვიდრე დაარსდებოდა ყოველად სიმპატიური „კახეთის“ საზოგადოება. ეს ყველამ კარგად ვიცით, საზოგადოება „კახეთმა“ როგორც ალაგმა სიბოროტეების თავგასულობა. დრო არის, ამ მეთამბაქოეებმაც მოახერხონ რამე, რათა უზრუნველყოფილ იქმნას მათი ნაწვავ-ნადაგი. ამის მაგივრად მხოლოდ ეს არის: უნდა დაარსდეს „კახეთის“ თანა ამხანაგობა, დაარსდეს საწყობნი და კანტორები. თამბაქოს დამზადებამდე კანტორა უნდა დაეხმაროს მეთამბაქოეებს ფულით, ოღლოთ კანტორამ უნდა თავის სახელობაზედ ...ოს ნებართვა მთავრობისაგან თამბაქოს ...ყენისა. ამ შემთხვევაში სრული გარანტია ...ლევა კანტორას, რადგან მოსავლის დროს ...ოლოდ კანტორას აქვს ნება მოკრეფისა და ...ავის საწყობში გადატანისა და ერთ ფოთოლ... ეერც სხვა იყიდის და ეერც მოიპარავენ. ...ა შემთხვევაში საზოგადოება არ იქნება წა...ული, რადგან თუ ტფილისის მექარხნეებ... ეერ მორგდება, რუსეთის მექარხნეებთან ...ნება ...ებ-მიცემა.

ამ საკანზედ ქიზიყში ...ამოვუგდე ლაპარაკი ...ეთამბაქოე ...ებს დ...ავუხსენი, თუ ამ გვარი ...ბანგრძა დაარსდა, მიიღებთ მონაწილეობას ...ე არა მეთქი.—ყველამ ერთხმად მიპასუხეს, ...ამ ჩვენზედ ბედნიერი არავინ იქნება, თუ ...საქმე დაიწყესო.

...ნ ...ანვარს ქალაქ თელავში იქნება საზოგა...ა „კახეთის“ საზოგადოების წევრია. ...ოგი იქნება, რომ ამ საკანზედ აღძრან ლა...ეაკი, ...ლწონ-დასწონონ და ...ამორჩიონ კო...ია, რომ ეს საქმე განხორციელდეს. ქიზიყ... თითქმის მეთამბაქოეთა ნახევარზედ მეტია ...წვდინებული ასეთის საზოგადოების დაარ...ბისა. როგორსაც ამისთანა საზოგადოება ...არც „კახეთი“ ითავებს ამ საქმის დაწყებას ...ათუოდ სუფთა ...ეანი და სარგებლიანი რამ ...ეარდება, რაიცა დიდად და დიდად საჭიროა.

ი—ეშ

მტერნ შენაშენი.

...ეარ ...ამწუხარო მოვლენათ უნდა ...ალ...ეში, რომ ხშირათ კორესპონ... ...ეფელ...ეტონ...ეს ...ანგარიშების გასასწორებლათ კა... ...მიმართავს ...ალმე, პირველ...ენელად რომ ...თვალიეროთ ჩვენ ...ურნალ-გაზეთობაში ...ენ...ეიის სხვა-და-სხვა კუთხიდამ მოწერილი ...ი, ადგილათ დაინახავთ, თუ რა ხშირად ...ეს საშუალებით უსამართლოთ ჩირქსა ...ენ ...ა თუ კეთილ პირს ან დაწესებუ...ს, ...ალ...ედ მთელ დაბა-სოფლებსაც. აი, ...ითა... ...ევრიის“ ...ფელეტონი ამა წლის 4 ...ბ...ითსვეს დაბეჭდილი და ...ულაკა გო...ის მიერ ხელ მოწერილი სწორეთ რომ ...ართლო დაბეზღებაა ქართველ საზოგადო...ენ...ა...ე. ...ეტა რა...ა აიძულა ავტორი, აგ...ეზ...ად ...ეგდო თითონ...ეთის მკირედი ინტე...ენ...ია? უნდა ვიგულისხმოთ, რომ აქ რამე ...ლობის საქმეა, თორემ...ელი ...ეთ...ეველი ...ეფარფ...ეეთ...ეთ. ...ეფიქრა ...ეს და შეუდგა „მიმართულების“ ...ქმნას, „დასის“ შედგენას. ...ა...ი ...ეველსა და „მესამეს“ შუა ცალიე...ეეჩვენა, ...ეაკეკეთა შიგ და განაც...ეაქ „მეორე“ დასი უნდა დავსვა. ...ეა „მესამე“ ერთმანეთს შესაკავ...ედ ...ეელს არ უწვდიდნენ და აი, ...ეენ...ეამეტელმა პაწიამ იფიქრა: მე ...ეავდგე ...ერთ...ეი ...ეელს პირველს მივცემ, შე...ეამეს“ და ამ გვარად, გადავბამ ...ეგადუბმელს დასს, სამიენი ფერ...ეკლ...ეთ და „სოფელიც აშენდებოო“. ...ეეის მით უფრო ...ეელ-საყრელია, ...ეი გამ...ეავრებს, „მესამე“-ს მივე... „მესამე“ პაწ...ეენ...ებს, პირველს შე... ...ეა ამ გვარად „უმრავლესობა“ ...ეთ...ეეი ...ეემს ...ეელ...ეი ...ეიქმ...ეა...ეა.*), ...ეამოთალა სახრე, წვერში ...ეელსახოცი გა...ეაბა და ...ეაფრიალა,—ეს ...ეგ...ეალ...ეავ „მეორე“ ...ეასის ...ეროშა.

...ეროლოს თვითვე მიხვდა, რომ უწარეწერო ...ეროშა ...ეარად ...ეავრგ...ეგ...ეა, ...ეამისო�d „მეორეობა“ შეუძლებელი იყო და ...ეენ...ეენ პატარაც შე...ეუდგა ...ეამ წარწ...ეერის შექმნას, რადგან „სპი...ეროაო ...ეათელის, განსაზღვრულის გზით სია...ერული.“

ეოტა პირველისაგან ისესხა, ეოტა „მესამე...ეაგან“, ეს ...ეორივე ...ეასესხი უხამსად აუოია., შეზილა ...ეერთმანეთში, ასთქვიფა და გამოუვა...ეა... „პროგრამა“.

---

*) გაიხსენეთ „წერა-კითხვის საზოგადოების“ გამგეობის წევრთა არჩევანი.

მართლეს მოკლებული ფელეტონით პატიეს არა სცემდა არა თუ ბეჭდვითი სიტყვას, არც თავის თავს და არც თავის მკითხველებს, როგორცა სიმცირეს ისე ჩაუფიქრებია ავტორი. თითონ ეთის ინტელიგენცია მცირედია, ნაკლანიც არის, რა თქმა უნდა, მაგრამ საზოგადო წინ მსალელობაში შედარებით სხვა კუთხეებთან ჩამორჩენილი არაა. ექვსი თვის განმავლობაში ეუკვირდები თითონ ეთელების ცხოვრებას და თამამათ შემიძლიან ვსთქვა რომ საზოგადო საქმეს შეძლების და გვარათ აქაც ემსახურე ...იან. „გულ-შემატკივარი“ შეფელ...ლეტონე ბრძანებს, რომ თითონ ეთის ინტელიგენციია არც ქართულ ეურნალ-გაზეთობას თვალ-ყურს ადევნებსო, არც სამკითხველოთი სარგებლობსო და საზოგადოთ „გულ-გონება ჩაგრეული და გაუუკენილია“-ო; ჩემმა მოკლე ხნის დაკვირვებამ კი სულ სხვა დამანახვა: ქართულ ეურნალ-გაზეთობას ოუმცა ყველა არ ღებულობს, სამგიერთო ყველა ჭკითხულობს, ზოგი სამკითხველოთი სარგებლობს, ზოგს კიდევ ეურნალ-გაზეთი კერძო ოჯახებიდამ მიაქვთ. თითონ უფასო სამკითხველოს ადგილობრივი ინტელიგენცია შეძლებისამებრ ყოველ წლივ კარგს შემწეობას აძლევს ცალკე შემოწირულებით, და ცალკე წარმოდგენებით ასე რომ მისი წულამაა, რომ დღეს თითონ ეთის უფასო სამკითხველოში ოთხასზე ეეტი წიგნი და ეოტოოდენი თავისუფალი ფული მოიპოვება. ახლა, თუ გაეიხსენეთ მისივე სამაგალითო თანაგრძნობას ადგილობლობრივ მომხმარებელ საზოგადოებისადმი, ხომ ადვილათ დაეინახავთ, თუ მეფელეტონე რამდენათ მართალ ამბავს აუწყებს თავის მკითხველებს; სულ ორი ეკერა არაა, რაც ადგილობრივეა ინტელიგენციამ ერთი ორათ გაიმრავლა ...ავიანთი პაები მომხმარებელ საზოგადოებისა, რომ დასტრიალებელი თანხა გაეძლიერებინათ და ამითი საერთო საქმე თავიანთ სასახელოთ დაეგვირგვინებინათ. ყველაა ეს განა არ ამტკიცებ,ს რომ თითონ ეთელები შეძლებისამებრ ფხიზლობენ და მა... „გული“ და „გონება“ შედარებით ...ან... ...ი და სეტაკია? რაც ...ეეეხება სოფელ თითონ ეთის განათებას, სამაზრო სამმართველოს ეზის უსუფთაობას და კახეთის გზების სიკარ... ყველა ეს თავიდამ ბოლომდე სიმართლეს ...ალ...ეტელი ამბავია; ...ეერ ერთი, რომ სოფ. ...ეთ...ეეთ...ეში თორმეტიოდე ლიფლიფა ანათებს ...ეეეზებს, რაიც სრულიად საკმარისია პატარა სოფლისათვის,თუ ამასთანავე ვიგულისხმებთ რომ ამ ხარჯს სოფელი იხდის. სამაზრო სამმართველოში თითქმის ყოველ-დღე მომიხდება ხოლმე ყოფნა და ამ ექვსი თვის გ...ეავლობაში არც ერთხელ არ შემინიშნ...ეეზოში რაიმე უსუფთაობა, თუმცა მე—როგორც ადგილობრივი ექიმი, განსაკუ...ებულ ყურადღებას ვაქცევდ...ეი სანიტარულ მდგომარეობას. კახეთის გზის შესახებ უნდა მოგახსენოთ, რომ დიაღაც სანატრელია, რომ ეს გზა „დარაკრაკებული, გავარვარებული და გაწყებილი“ ყოფილიყოს, მაგრამ ჩვენდა სამწუხაროთ დღეს ეს გზა სახიფათოა, არც ერთი ბოგირი არ ვარგა და გზა-ტკეცილიც თხუთმეტ ვერსტის მანძილზე იმისთანა ...ორო-ჩოლრის წარმოადგენს, რომ მგზავრი ხალხი ტყე-ტყე მოკლე გზით მიდიმოდის, ეს გზა საგუბერნიო მმართველობის

ასეთმა უცნაურმა „პროგრამამ“ სულ გზაკვალი დაუბნია ჩვენს პაწია მეთაურს, როგორ ...ეაკი ფიქვის ხმალი იშოვნა და ...ოხის ცხენზედ შემოჯდა, თავისი თავი ნამდვილ მეომრად დასახა და ერთის წუთას რომ გადმოსულიყო თავისის უცნაურ რაშიდგან, მაშინვე იმას კითხულობდა: „რა მოხდა?.. არ გიკვირთ, რომ ცხენზედ აღარა ეზიავრო?!“.

ასე ეგონა პაწიას, რომ ქვეყანა მე შემომჩერებია და ჩემის ამონასუნთქით სულდგმულობსო.

თავისის „პროგრამითა“ მან მოიწადინა ეროვნებისა და დემოკრატიზმის შეეულება და ამ ქორწილში მაუპაკლობაც, მეჯვარეობაც და მღვდლობაც თითონ იკისრა.

დაავიწყდა, რომ დემოკრატია ერთი შვილთაგანია ეროვნებისა და, ამ გვარად, დედასა და შვილს ერთმანეთზედ ჯვარის გადაწერა ...ეეე

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დი, მარკებისა და მოგზაურობისათვის საქმის დაწყების დროს და წევრების შესაკრებად 150 მან.; „კვალის“ იმავე ნომერში 377 გვერდზე სწერია, რომ ჩემ მიერ შეგროვილი 700 მან„. ხაზინადარს გადავეცი, რომლიდანაც მე ესი მანეთი მეკუთვნის და ჩემ ძმას ილიკო კაკაბაძეს 50 მან., ესენი ყველა ერთად შეადგენს 300 მან., დანარჩენი სად წავიღო, ვის გადავეცე, ან ვის ეკუთვნის ჯერ გამოარკვეული არ არის. აქედან მკითხველი ნათლად დაინახავს საქმის ვითარებას და წარეთლის მიერ აშენებულ საზიზღარ სიცრუეს. ამასთანავე იმავე ნომერში ეწერია: „სხვა-და-სხვა მოსაზრების გამო ძალიან საშეუხაროდ მიმაჩნია ჯერ დაუბადებელი საქმის ლიკვიდაცია, მაგრამ მეტი გზა არაა, და როგორც გულ შემატკივარი და წევრი ამ ამხანაგობისა ვთხოვ ბ.ბ. კომისიის წევრებს, რომ ეს ჩემი თხოვნა დაკმაყოფილონ.—ჩემი თხოვნა მოკლეთ გამოიხატება: საქმის გაგძელება და განხორციელება თუ შეუძლებელია, მაშინ კომისიამ ანგარიში წარმოგვიდგინოს და დაგვიბრუნოს ჩვენი ფული“... ამაზე წერეთაც 1896 წ. „კვალის“ მე-50 ნომრის საშუალებით „ჭიათურის შავი ქვის მწარმოებელ საზოგადოების“ დასაარსებლად არჩეულ კომიტეტს ვთხოვე, რომ საზოგადოებისათვის ანგარიში წარმოედგინა, მაგრამ დღემდინაც მხოლოდ სამარისებური სიჩუმე სუფევს, რომელშიაც მე არავითარი ბრალი არ მიმიძღვის, რაიც ნათლად სჩანს თვითონ საქმიდან და ჩემს წერილებიდან.

ახლა მკითხველო, გთხოვ ყურადღება მიაქციო იმას, რომ წერეთელი მხოლოდ გაზეთის სახელს ახსენებს და ნომერს ან ადგილებს კი მკითხველს არ უჩვენებს, რომ მით მკითხველს საშუალება მიცემოდა, რათა მის მიერ ნათქვამი შეესწორებინა. მეორე, ის რომ პარკის და აქციონერული საზოგადოების ანგარიში იმ ნაირად არ გადმოწერა, როგორათაც წამდვილათ იქ არის.—მესამე, რომ ჩემს მიერ „კვალის № 46-ში გამოქვეყნებული საქმის მდგომარეობა დაიკიწყა, რომლის ნაცვლადაც მეტად სპასუხო ცილის წამება აუშენა.

ამისთვის უფლება მაქვს ყველა ამაში პასუხი მოვთხოვო, მაგრამ თუ ის ჩვეულებრივის კრიმანჭულებით გზაზე გასხლტომას მოინდომებს, იმ შემთხვევაში სხვა საშუალებას მივმართავ.

რაც შეეხება მეაბრეშუმეთა საქმის მდგომარეობას, ვთხოვ ბბ. ერმ. კიშარიშვილს და ტრიფონ ღამბაშიძეს, გამოთქვან თავისი აზრი, რომლებიც ერიან საქმეში და ყველაფერი დაწერილებით იციან,

ი. კაკაბაძე.

წერილი რედაქციის მიმართ

ბ-ნო რედაქტორო! ნება გვიბოძეთ თქვენის პატივცემული გაზეთის საშუალებით მადლობა განვუცხადო იმათ, ვინც ზარშან მარიამობისთვეში ახ. კ. ბებურიშვილის რუსეთში გასამგზავრებლად ფული გაიღო. აი სია შემმოწირველთა:

ს. ასკანელმა 2 მან., გ. ბერაკლიაძემ 1 მან., №№ 55 კ., ალვასი ბერიძისამ 50 კ., მატრონე ფიტცხალაშვილმა 40 კ., კატო ნაკაშიძისამ 2 მან., ანუშკა ნაკაშიძემ 1 მან.. ლისა კონტრაძისამ 40 კ., ივლიან სულუხიამ 1 მან., პაელიამ 50 კ., დავით გუგუნავამ 1 მან., დავით აბაშიძემ 2 მან., ვასილ ხუნდაძემ 5 მან., ანტონ ღლონტმა 1 მ., კნ. გ. ნაკაშიძემ 1 მან.. ნინა დუმბაძისამ 1 მან., იაგორ თაყაიშვილმა 2 მან., მაქსიმე სიხარულიძემ 1 მან , დიმ. ერისთავმა 1 მან., კესარი ღლონტისამ 1 მან., ანნა ნიკონაძისამ 2 მან , მარგალატა ქარცევაძემ 5 მან., ცაბულა ბერაძემ 50 კ., კატო ბარამზეგმა 50 კ., მარბაკო ცერცვაძემ 50 კ.. ბესარიო კალანდაძემ 3 მან , იაგორ ღლონტმა 1 მან., ალიქსანდრე ინწკირველმა 50 კ., მიხაკო ინწკირველმა 50 კ., ანტასლომ ნიკოლიშვილმა 50 კ., ნინო ძნელაძემ 1 მან., ნიკო თავდგირიძემ 1 მან., კოსტანტინე გოგაბაძემ 1 მან., ფედოსია ჯაყელისამ 1 მან., სოლომონ თხელაშვილმა 50 კ., ვერონკა მგელაძისამ 1 მან., ი. დ. თ. კვაშლებმა 1 მ., ი. რამიშვილმა 50 კ., ს. ენუქიძემ 1 მან., გიმნაზიელებმა (ბაალობლიშვილმა) 80 ბოგოვეს 20 მან., ელენე ლორთქიფანიძემ 1 მან., სონა ?ტუტლოვმა 1 მან., ლიდია ანჯაფარიძემ 1 მან , ელენე მაკვავრიანმა 1 მან , მასია ქორქაშვილმა 1 მან., ნინა მიქელაძემ 1 მან., კნ. ს. მიქელაძისამ 3 მან , კნ. მ. ერისთავისამ 5 მან., კნ. ვ. ნიკურაძემ 1 მან., ცაბანამ 1 მან., ირაკლი შეგარდნაძემ 50 კ., ფ. ბაუბაძემ [illegible] 2 მ. 50 კ., ბულვარში უცნობებისაგან 4 მან., სათავად-აზნაურო შეოლიდან 1 მ. 50 კ., ს. კვიტაშვილმა 1 მან.

სულ შესდგა 92 მ. 85 კ.

ამ ფულებში მე მაქონდა მიღებული 60 მ., დანარჩენი ფული სიით ჰქონდა ჩაბარებული კნ. ნ. მიქელაძეს, რომელმაც მოაგროვა, ვეფხვებ, ცოტაოდენი კიდევ, მაგრამ ამ ქამად ბაქაში იმყოფება და სიც თანა აქვს. ამ სამოცი მანეთიდგან მანეთი ერთხელ საგზაოდ და სამი მანეთიც მეორეჯერ ქუთაისში წასასვლელად ე. ი. ოთხი მანეთი გადავეცი თვით კ. ბებურიშვილს, ჩემისგან ნებართვით მიიღო კნ. ნ. მიქელაძისაგან 20 მან., ესლა-კი გვაცყობინებს კ. ბებურიშვილი, რომ ეს ფულები მისთვის საპირო აღარ არის და ითხოვს დავუბრუნო შემმწირველთ. მე ნებას ვაძლევ ჩემს თავს და ხელ მეორედ ვასახავ იმ პირთ, რომლებმაც პატივი მცეს და საქმეულ-ბოგ? ლო ამბით ერთხელ გაიღეს ფული, ნუ ინებებენ იმ ფულის უკანვე დაბრუნებას. ბებურიშვილის მაგივრად ეს ფული გავგზავნის სტუდენტს ეფრემ ექვითმესძეს თალაკვაძეს, რომელიც იურიფეის უნივერსიტეტში სწავლობს სნეულებისა გამო მომცდარა სწავლას და იქვე ადგილზედ ირჩენს თავს, მოახუცებულთან დეფის და მამის პატრონი. ამიტომ, ვგონებ, მეტად სამადლო საქმეა, რაკი ბებურიშვილს აღარ ესაჭიროება, მოსმარდეს მისსავე მოძმეს, უფრო მეტად გაჭირვებულს. ამისათვის ვინც ორი სთვის განმავლობაში ან კერძოდ ან გაზეთის საშუალებით არ შემატყობინებს ფულს რა ვუყო, ხნენებულს სტუდენტს გავუგზავნი. თვით კ. ბებურიშვილსა და კნ. ნ. მიქელაძეს-კი ესთხოვ დანარჩენი ფულები გაუგზავნონ იმს, ვის შესახებაც ესთხოვ საზოგადოებას, ან ვისაც დაუბრუნებენ, გაზეთის საშუალებით გამოაცხადონ.

ნატალია ქაქოშისა.

დეპეშა

28 დეკემბერი.

პეტერბურგი. 28 დეკემბერს პეტერბურგში მოვიდა სიამის მეკვიდრე პრინცი.

ვარშავა. ვარშავის საბაღლნო საზოგადოებას დაუდგენია, იშუამდგომლოს მიწათმოქმედების სამინისტროს წინაშე, რომ ვარშავაში საგანგებოდ კაცი იქმნეს დანიშნული, ან დაწესებულება დაარსდეს, რომელსაც აზრად ექმნება საზღვარ-გარეთ გასაგზავნს მწვანილსა და მცენარეებს თვალი ადევნოს. უამისოდ გერმანიას ფილოქსერის გადატანისა ეშინიან და ბრკოლდება-რუსეთიდგან მცენარეულობას ვერ შემოუშვებთო.

ვარშავაში მალე რუსეთისა და გერმანიის წარმომდგენლებს ბჭობა ექმნებათ იმის შესახებ, თუ ვარშავა-კალიმის რკინის გზის საქონელი სად უნდა იცლებოდეს.

ლონდონ. პეტროკოვიც ერდგულად სდევნის გერმანიის საქონელს. ვინც წინად გერმანელების საქონელს სახელს უკეთებდა, ეხლა კატეგორიულად უარს აცხადებენ და ხელში აღარ იღებენ. ყველაზედ დიდი ზარალი საგალანტერო მაღაზიებს მოუვიდათ, რომლებმაც სადღესასწაულოდ დიდძალი საქონელი გამოიწერეს გერმანიიდგან. მიწის მოქმედებმა ?გარდასწყიტეს, სამეურნეო მანქანებს შეძლებისამებრ ამერიკიდგან გამოიწერონ ხოლმე.

მოსკოვი. ქალაქის საბჭოს დარბაზში სრულიად რუსეთის საელექტრო-სატყენიკო მეორე კრება დაიწყო. კრება მუშაობას დღეს შეუდგა. კრებასთან ერთად გაიხსნა გამოფენა, რომელზედაც, სხვათა შორის, გამართულია მოლაპარაკე ვოლტას კრალი (Вольтова дуга) და პოპოვის სისტემის უმავთულო ტელეგრაფის ხელსაწყობები საჩვენებელად. კრება 5 იანვრამდე გასტანს.

29 დეკემბერი

ვენა. ერცგერგოგმა ფრანც-ფერდინანდმა საღვთისწყალო სადიდი კაბრთა, რომელსაც რუსეთის სამხედრო აკადემია ეწერა როზი, მისი ოსნაშვილი ?ბოდიშიი და რუსეთის ?ბოდიშოვანიკი ბუდგრადი დაესწრნენ.

ბერლინი. რეიხსტაგი. ხარჯთ-აღრიცხვის შესახებ აქვთ მსჯელობა. კამთის დროს ინტერსემტმა დიბერმან-ზანნენბერგმა ჩემბერლენს კითხვა უწოდა. ბრეზიდენტმა დიბერმან-ზანნენბერგს წესიერების დაცვა მოაგონა. იმბერიის კანცლერმა დიბერმანის მხრივ ჩემბერლენის შეურაცხყოფა მხნედ უარ-ჰყო და დაიცვა ბრიტანიის მხედრობის პატიოსნება, რომელსაც ნამდვილი ?ბოდიშ?ბა ?ბოდიშ?ბა ?ბოდ?ბ?ბ?ბ